

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Budai Géza ügyvéd által képviselt I.rendű, II.rendű és III.rendű felpereseknek a Dr.Búzás Tamás jogtanácsos által képviselt alperes ellen végrehajtás megszüntetése iránt a Szegedi Városi Bíróságnál 17.P.21.704/2007. számon folytatott és másodfokon a Csongrád Megyei Bíróság 4.Pf.20.840/2008/3. számú ítéletével befejezett perében - amely perbe a felperesek pernyertességének előmozdítása érdekében a dr. Kovács Anita tanácsos által képviselt beavatkozót - az említett számú jogerős ítélet ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Indokolás:

A Z.-I. Kft 45 millió forint hitelt vett fel az alperes jogelődjétől; a hitelszerződés biztosítására a felperesek - közjegyzői okiratokba foglaltan - jelzálog-kötelezettséget vállaltak. Mivel megindult az említett kft felszámolása, az alperes 2007. január 17. napján végrehajtási záradék kibocsátását kérte a felperesek ellen, a fennálló követelése erejéig. Időközben a D-i Regionális Közigazgatási Hivatal elrendelte az I. és a II. rendű felperesek által biztosítékként felajánlott ingatlanok kisajátítását. A kisajátítási eljárás keretében a 2007. április 12. napján tartott tárgyaláson - amelyen részt vett az alperes képviselője is - az I-II. rendű felperesek egyezsége kötöttek a beavatkozóval, amelyben a beavatkozó kötelezte magát, hogy „a közigazgatási hivatal határozatának jogerőre emelkedését követően” kifizeti a felperesek tartozását az alperes részére „azzal a megkötéssel, hogy az önkormányzat rendelete szerint a pénzkifizetéseket 30 napon belüli ügyintézésessel kell intéznie”. A tárgyaláson az alperes képviselője vállalta, hogy bejelenti a

tartozás pontos összegét és számlaszámot, amelyre a befizetést teljesíteni kell. A tartozás összegét másnap 34.856.573 forintban jelölte meg, azonban az általa megindított végrehajtási eljárásban nem jelezte az egyezség megkötését, így az elsőfokú bíróság 2007. április 20. napján kibocsátotta a végrehajtási záradékot. A végrehajtási eljárásban a végrehajtó lefoglalta a követelést, ezért a beavatkozó az egyezségben vállalt határidő alatt nem tudta átutalni az összeget, a teljesítés végül 2007. augusztus 13. napján történt meg. Az alperes 2007. október 17-én bejelentette a végrehajtónak, hogy követelése 2.299.289 forintra csökkent, 2008. január 18-án pedig 3.785.000 forintban pontosította a tartozás összegét.

A felperesek keresetükben a végrehajtás megszüntetését kérték arra hivatkozással, hogy az alperes ismerte a kisajátítási eljárásban létrejött egyezséget, az abban foglaltakat elfogadta, a teljesítésre halasztást adott, ezért a közjegyzői okirat záradékkal történő ellátásának nem volt helye.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Álláspontja szerint a kisajátítási eljárásban nem vett részt félként, a teljesítési határidő módosításához nem járult hozzá, halasztást nem adott. Hivatkozott arra is, hogy a teljesítésre az egyezségben rögzített határidő után került sor, így megilleti a tőketartozás járuléka, amelynek behajtására folytatódik a végrehajtás.

Az elsőfokú bíróság ítéletével elutasította a keresetet, a másodfokú bíróság az ítéletet megváltoztatta, és a felperesek ellen indított végrehajtási eljárásokat megszüntette azzal, hogy a felmerült végrehajtási költségeket az alperes köteles viselni.

A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes 2007. január 17-én jogszerűen indított végrehajtási eljárást a felperesek, mint dologi kötelezettek ellen, hiszen a kft felszámolásának megindulásával követelése lejárttá vált. Az alperes a kisajátítási eljárásban valóban nem vett részt ügyfélként, azonban érdemi, anyagi joghatás kiváltására alkalmas olyan jognyilatkozatokat tett, amelyeknek - a Ptk.199.§-a és 207.§ (1) bekezdése szerinti - értelmezésével a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes a teljesítési határidőt az egyezségben foglaltaknak megfelelően meghosszabbította, így a beavatkozó 2007. június 14. napjáig teljesíthetett volna. Az, hogy a beavatkozó a teljesítéssel késedelembe esett és ezzel összefüggésben kamatok és költségek merültek fel, az alperes magatartására vezethető vissza, mert a végrehajtási eljárásban elmulasztotta annak bejelentését, hogy a teljesítési határidő módosítása miatt követelése még nem járt le. A másodfokú bíróság - utalással a Ptk.4.§ (4) bekezdésére -

kihangsúlyozta, hogy az alperestől elvárható volt, hogy a végrehajtási eljárásban megtegye a szükséges nyilatkozatokat, és felel az azok elmulasztásából eredő következményekért. A végrehajtó jogszerűen foglalta le a követelést, azonban a beavatkozó az alperes érdekkörében felmerül okból került abba a helyzetbe, hogy határidőben nem tudott eleget tenni az egyezségben vállalt kötelezettségének; mindezek miatt a végrehajtási eljárás költségei is az alperest terhelik.

A jogerős ítélet ellen - hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyása végett - az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Megismételte érdemi ellenkérelmét és kihangsúlyozta: mivel a kisajátítási eljárásban nem vett részt félként, nyilatkozatai sem voltak kötelmet keletkeztetőek illetőleg megszüntetőek, a másodfokú bíróság tévesen alkalmazta és értelmezte a Ptk.199.§-át és 207. §-át, az egyezség tudomásul vétele nem tekinthető fizetési haladéknak. A végrehajtási eljárásában nem terheli mulasztás, hiszen az egyezségkötés nem szüntette meg és nem csökkentette követelését: követelése akkor csökkent, amikor a beavatkozó fizetett.

A beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult; a felperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A másodfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján - a Pp. 206. § (1) bekezdésében biztosított mérlegelési jogkörében - helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a kisajátítási eljárásban teljes képviseleti jogosultsággal részt vett alperesi képviselő anyagi joghatás kiváltására alkalmas nyilatkozatot tett, s helyesen alkalmazva a Ptk. 207. § (1) bekezdését, valamint a Ptk. 199. §-a szerint a Ptk. 240. § (3) bekezdését, okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes a teljesítésre halasztást adott, amikor elfogadta, hogy az általa megjelölt összeg megfizetése az egyezségbe foglalt határidővel történjen.

A felülvizsgálati eljárásban a bíróságok mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére; a Pp.270.§ (2) bekezdésének valamint a Pp.275.§ (3) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálati keretében akkor vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés, ha az ügy érdemi elbírására is kiható jogszabálysértés történt. Ilyen eljárási szabálysértés, ha a Pp.163. § (1) bekezdésével ellentétesen - a per eldöntése szempontjából lényeges körülmények tisztázására azért nem került

sor, mert a bíróság a bizonyításra kötelezett fél (Pp.164.§) részére a bizonyítási indítvány előterjesztését nem tette lehetővé, a bizonyítatlanság következményeit - a Pp.3.§ (3) bekezdésének megsértésével - a bizonyításra kötelezett fél ellenfelének terhére értékelte, vagy a felvett bizonyítás eredményéből - figyelmen kívül hagyva a Pp.206.§-ának rendelkezéseit - a logika szabályait megsértve következtetett a jogvita elbírálása szempontjából lényeges tényekre. Az adott esetben azonban mindezek nem állapíthatóak meg.

Mindezek szerint a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Legfelsőbb Bíróság a Pp.275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp.270.§ (1) bekezdésének megfelelően alkalmazott Pp.78.§ (1) bekezdése szerint az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet benyújtó alperes viseli az ezzel kapcsolatban felmerült saját költségeit, míg a felpereseknek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel.

Budapest, 2009. március 16.

Dr. Kazay László s.k. a tanács elnöke, Dr. Harter Mária s.k. előadó bíró, Dr. Pilishegyi Mária s.k. bíró